

Peta lekcija • Lesson Five

A1

PET MAČAKA I PET PASA

✂️ **Replace mačka and pas with these pairs:** mòmak and djèvojka; ptica and zmija; student and studentica; učitelj and đak.

✂️ **Replace jesti with piti, glàdan with žèdan, use the beverages introduced in exercise 4A3. Leave off the last line in this version.**

✂️ **Replace kruška with:** jabuka, jagoda, nàrandža, pecivo, òrah, smokva, šljiva.

✂️ **Replace velikì and dèbelì with dosadnì, slabì, sretnì, šàrenì, tánkì, zli.**

Replacement nouns for lines 1 & 5:

pet mačakā > pet mòmakā, pet pticā, pet studenatā, pet učiteljā
pet pasā > pet djèvojakā, pet zmijā, pet studenticā, pet đakā

Replacement adjectives for line 1:

velikih, dèbelih > dosadnih, slabih, sretnih, šàrenih, tánkìh, zlih.

Replacement nouns for lines 2, 3, 5, 7, 9:

mačke > mòmci, ptice, studenti, učitelji

Replacement nouns for lines 2, 4, 6, 8:

psi > djèvojke, zmije, studentice, đaci

Replacement verb for line 7:

jedemo > pijemo

Replacement adjectives for line 7:

gladne > žedne

Replacement nouns for line 7:

kruške > jabuke, jagode, nàrandže, peciva, òrahe, smokve, šljive

and line 9

dvije kruške > dvije jabuke, dvije jagode, dvije nàrandže, dva peciva, dva òraha, dvije smokve, dvije šljive

Replacement nouns for line 8:

krušakā > jabukā (jagodā, nàrandžì or nàrandžā, pecivā, òrahā, smokāvā or smokvì, šljivā)

☆ Example:

1. Pet sretnih djèvojakā i pet slabih mòmakā idu u grad.
5. - Imamo pet malih kuća za pet sretnih djèvojakā -kažu djèvojke.
6. - Zašto idete od kuće do kuće? - pitaju mòmci.
7. - Da jedemo nàrandže. Gladne smo - odgovaraju djèvojke.
8. - Malo nàrandžì ili puno nàrandžì? - pitaju mòmci.
9. - Svakā uzima po dvije nàrandže - kažu djèvojke.

☆ Examples:

7. - Da pijemo limunade*. Žedne smo - odgovaraju mačke.

8. - Malo limunàde ili puno limunàde? - pítaju psi.

7. - Da pijemo mlijèka. Žèdne smo - odgovàraju mačke.

8. - Malo mlijèka ili puno mlijèka? - pítaju psi.

* Note that when the examples used in line 7 are fruits and other objects the case used is the Apl while in examples using drinks and other liquids, the case used is Gsg. For a fuller explanation see the entry on “partitive genitive” on page 52 of the Textbook.

A2

NEMA NOVCA

✂ Replace ručak with večera and (na) fakultet with (u) kìno, (u) pòzorište, and 4:00 p.m. with 9:00 p.m., 6:00 p.m. with 11:00 p.m.

☆ Examples:

1. Ako ìma vremena prije večere, idem u kàzalište.

6. A poslije kàzališta?

7. Evo me! Dolazim na večeru u devet sàti!

8. Što se mene tiče, možeš doći i u jedanaest sàti. Večera te čeka, ako je hoćeš jesti.

1. Ako ìma vremena prije večere, idem u kìno.

6. A poslije kìna?

7. Evo me! Dolazim na večeru u devet sàti!

8. Što se mene tiče, možeš doći i u jedanaest sàti. Večera te čeka, ako je hoćeš jesti.

A3

KO DOLAZI?

✂ Replace brat with sèstra, òtac with majka, àmidža or stric with àmidžinica or strina, and make further versions inserting dàidža or ujak, or dàidžinica or ujna, or tètak, or tetka, wherever relevant.

✂ Replace sùdija and advokàt with ljèkarka and medicìnska sèstra, or pìsac and prevòdilac. [Note the changes to these instructions]

Note: For those of you working on your own, you will need to have someone who knows the language look at your alternate versions of this exercise because of the complexity of kinship terminology.

☆ Example:

3. Sèstra mòje majke.

4. Znam da je tetka majčìna sèstra. Da li se kaže “tetka” i za òčevu sèstru?

5. Da! Tako je. To je mòja tetka.


☆ Examples:

7. Òna je ljèkarka i žìvi u Bihàću.

8. Ljèkarka! Da li je tetkin pòsao zanimljiv?

9. Kàko za kòga. Òna svoj pòsao voli.
10. Ja žèlim da budem medicìnska sèstra.

7. On je pìsac i žìvi u Bihàću.
8. Pìsac! Da li je amidžin pòsao zanimljiv?
9. Kàko za kòga. On svoj pòsao voli.
10. Ja žèlim da budem prevòdilac.

 **Differences among B, C, and S found in this exercise.**

- vocabulary differences, such as:**
sedmica / tjedan / nedelja
stanica / kolodvor / železnička stanica
amidža / stric
daidža / ujak.
- question formation:** da li vs. li, also question words (tko / ko: što / šta)
- a number of professions, e.g.** advokat / odvjetnik, sudija / sudac, prevodilac / prevoditelj, etc.
- longer endings on pronominal adjectives, e.g.** mog oca [B,S], moga oca [C]
- infinitive vs. da + present tense**
- ijekavian [J] in B, C vs. predominantly ekavian [E] in S**

 A4

IZLAZAK U GRAD



Replace kìno with grad, kafàna, pòzorište, mùzej and replace popòdne with naveče and replace film with ljudi, predstava. Replace 4:00 with 7:00 or 11:00. [Note changes to instructions]

☆ **Examples:**

- U sedam sàti naveče.
- A u koliko sàti ondà možemo ići u pòzorište da gledàmo predstavu?
- U jedanaest sàti naveče.
- A u koliko sàti ondà možemo ići u kafànu da gledàmo ljude?

 **VJEŽBE**

B1

-  **Replace** jabuka with čaša vīna, komād sira, kruška, òlovka, òrah, pecivo, slatkīš, šljiva.
 **Replace** student with djèvojka, đak, mòmak, prijatelj.

Replacement nouns for line 2:

jabuka > čaša vīna, komāda sira, krušaka, òlovaka, òraha, peciva, slatkīša, šljiva.

Replacement nouns for lines 3 and 4:

studenata > djèvojaka, đaka, mòmaka, prijatelja

Replacement for line 5:

dvije jabuke > dvije čaše vina, dva komada sira, dvije kruške, dvije oljke, dva oraħa, dva peciva, dva slatkīša, dvije šljive.

☆ **Example:**

1. Šta to nosiš?
2. Nosim dvanaest komada sira.
3. A koliko je djevojaka ovdje?
4. Āma nas deset djevojaka.
5. Onda svaka djevojka moħe űzeti po jedan, a ti i ja po dva komada sira.
6. Kako da ne!

B2

✎ **Replace italicized words with:** jagoda, oraħ, smokva, šljiva.

Replacement nouns for line 6, 7 and most of line 8:

jagoda, oraħa, smokvi, šljiva

Replacement nouns for the second noun in line 8:

jagode, oraħa, smokve, šljive

☆ **Example:**

6. Āmam jagoda, oraħa, smokvi i šljiva.
7. Koliko imaš jagoda, oraħa, smokvi i šljiva?
8. Āmam pet jagoda, tri oraħa, i sedam smokvi i šljiva.

B3

✎ **Replace vrijeme and novac with the pairs: a) bijela mačka, crni pas; b) sretni student, tužni student; c) teški posao, laki odmor; d) žuta kruška, crvena jabuka.**

☆ **Examples:**

2. Āma mnogo bijelih mačaka, a malo crnih pasa.
2. Āma mnogo sretnih studenata, a malo tužnih studenata.
2. Āma mnogo žutih krušaka, a malo crvenih jabuka.
2. Āma mnogo teških poslova, a malo lakih odmora.

B4

✎ **Replace vikend with:** sedmica.

✎ **Replace London with:** Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Grčka, Hrvatska, Mađarska, Pariz, Srbija.

☆ **Examples:**

1. Šta želiš da radiš iduće sedmice?
2. Āduće sedmice hoću da idem u Pariz.

B5

✂️ **Replace the numbers 10 and 6 with others, and replace slatk_i sok with:** dobro p_itanje, dug_o p_is_mo, slobodn_a s_ed_mica, tužn_i film, važn_a stvar.

10 slatk_ih s_ok_ov_a > 10 dobrih p_itanj_a, 8 dug_ih p_is_am_a, 5 važn_ih stvar_i, 9 tužn_ih film_ov_a
4 slatka s_oka > 3 dobra p_itanj_a, 2 (dv_a) duga p_is_ma, 3 važn_e stvar_i, 3 tužn_a filma *

☆ **Examples:**

- | | |
|--|---|
| 1. Im _a m deset dobrih p _i tanj _a . | 1. Im _a m pet važn _i h stvar _i . |
| 2. Kada uzm _e m sedam, koliko ih ond _a im _a š? | 2. Kada uzm _e m dvije*, koliko ih ond _a im _a š? |
| 3. Ond _a im _a m tri dobra p _i tanj _a . | 3. Ond _a im _a m tri važn _e stvar _i . |
| 1. Im _a m osam dug _i h p _i s _a m _a . | 1. Im _a m devet tužn _i h film _o v _a . |
| 2. Kada uzm _e m šest, koliko ih ond _a im _a š? | 2. Kada uzm _e m šest, koliko ih ond _a im _a š? |
| 3. Ond _a im _a m dv _a duga p _i s _m a. | 3. Ond _a im _a m tri tužn _a filma. |
| 1. Im _a m pet slobodn _i h s _e d _m ic _a . | |
| 2. Kada uzm _e m jedn _u , koliko ih ond _a im _a š? | |
| 3. Ond _a im _a m četiri slobodn _e s _e d _m ice. | |

* **Don't forget when using the number two, that it may be dvije here if what you are describing is feminine, as 'stvar' is in this example, or dva if the object is masculine, such as film or neuter, such as pismo, pitanje.**

B6

✂️ **Replace grad with:** k_ino, kaf_ana, p_ozorište.

✂️ **Replace amidža or stric with** amidžinica or str_ina, d_aidža or ujak, d_aidžinica or u_jna, tetka.

✂️ **Replace ujutro with** pop_odne.

☆ **Examples:**

1. Id_em do amidžinice! N_em_a me do 9 s_at_i naveče! Id_emo zajedno u kaf_anu.
 2. N_e t_iče me se šta rad_iš kod amidžinice, ali m_oraš d_oći do 8:00.
 3. K_ako m_ogu d_oći u 8:00 ako smo vani do 9:00?
 4. M_oraš. O_ve s_ed_mice ideš u šk_olu pop_odne.
-
1. Id_em do tetke! N_em_a me do 9 s_at_i naveče! Id_emo zajedno u k_azalište.
 2. N_e t_iče me se šta rad_iš kod tetke, ali m_oraš d_oći do 8:00.
 3. K_ako m_ogu d_oći u 8:00 ako smo vani do 9:00?
 4. M_oraš. O_ve s_ed_mice ideš u šk_olu pop_odne.

✂️ **Redo B6 as if there are two parents speaking instead of one.**

☆ **Example:**

2. N_e t_iče nas se šta rad_iš kod d_aidžinice, ali m_oraš d_oći do 8:00.

B7

Answers to questions referring to the 5A1, 5A2, 5A3 and 5A4 exercises:

- A1. a. Idu u grad, da jedu kruške.
b. Da, svakako!
c. Svaka uzima po dvije.
- A2 a. Broj 1 ide u banku zato sto nema novca. Ide pješice.
b. U četiri sata zato što ide na fakultet.
c. Može.
- A3 a. Očev brat dolazi na stanicu.
b. On je sudija. Voli svoj posao.
- A4 a. U pet sati.
b. Kako da ne!
Zato što su gladni i žedni.
Zato što nisu gladni ili žedni.
- c. Nije vikend.

DOMAĆI ZADATAK

C1

Mala Mara i njene životinje

Answers are in boldface

Mala Mara ima velikog žutog psa. Njen pas se zove "Žučko". Ona ima i malu mačku crne boje. Mara i Žučko često igraju lopte zajedno. Mačka ne igra lopte. Ona to ne voli. Mara ima i pticu plave boje. Marina ptica vrlo lijepo pjeva kad je Mara kod kuće. Najzad, Mara ima i jednu šarenu zmiiju. Šarena zmiija je tanka i duga. Ona niti igra lopte, niti pjeva.

Mara ide svaki dan u školu. Ona je đak prvog razreda. U ponedjeljak vodi žutog psa u školu. Marin učitelj voli Žučka. Za vrijeme odmora svi đaci igraju lopte zajedno. U utorak Mara vodi crnu mačku u školu. Ni mačka ni učitelj to ne vole. Niko ne igra lopte. Mačka gleda učitelja, i učitelj gleda mačku.

U srijedu Mara nosi pticu plave boje u školu. Svi vole pticu, jer tako lijepo pjeva. Ne mogu da pjevaju kao ptica, ali mogu da zvižde uz ptičju pjesmu. Svi to rade svaki put kad ona pjeva. U četvrtak Mara nosi zmiiju u školu. Niko to ne voli – ni učitelj, ni zmiija, ni drugi đaci. Niko ne zna šta da radi.

U petak Mara ništa ne vodi niti šta nosi u školu. Sve njene životinje su kod kuće. Učitelj kaže da je to najbolje. Ali Mara ne voli to ni da čuje.

 Is this story written in Bosnian, Serbian or Croatian? List the words which helped you figure out which it is.

☆ Examples:

lijepo pjeva
mogu da zvižde
ne mogu da pjevaju
ne voli to ni da čuje

niko
njen
pjesmu
ponedjeljak
šta
[šta] da radi
u srijedu
za vrijeme

Answer: Bosnian, or ijekavian Serbian, or Montenegrin.

C2

- | | |
|--------------|----------------|
| 1. dobar | 9. tanak |
| 2. težak | 10. visok |
| 3. zanimljiv | 11. neozbiljan |
| 4. kratak | 12. malo |
| 5. velik | 13. blizu |
| 6. hladan | 14. niko |
| 7. bijel | 15. ništa |
| 8. lijep | |

C3

Translate

1. Imam deset šarenih mačaka.
2. Oni idu u kazalište, a mi idemo u kafanu.
3. Aleksandar je gladan. Prvo, jede deset narandži, pet smokvi, tri jabuke i sedam komada sira, a onda nije gladan.
4. Tri teška rječnika i tri lahke knjige su blizu prozora.
5. Dvije sretne studentice vide šest tužnih studenata.
(for another way to do this, see Lesson 12, page 185)
6. Nema debelih ptica.
7. Iduće sedmice idem u Južnu Ameriku!
8. Svakog dana studenti gledaju profesore i učitelje.
9. Njegova ujna i njena ujna su prijateljice, i dolaze na stanicu u subotu u deset sati.

C4

The 1st person singular (ja) and 3rd person plural (oni) forms and English meaning for the verbs from the first five lessons.

- | | |
|--|---|
| 1. igrati, igram, igraju – play | 16. zvati se, zovem se, zovu se – be called |
| 2. pjevati, pjevam, pevaju – sing | 17. uzeti, uzmem, uzmu – take |
| 3. pitati, pitam, pitaju – ask | 18. poznavati, poznajem, poznaju – get to know |
| 4. gledati, gledam, gledaju – see | 19. voditi, vodim, vode – lead |
| 5. imati, imam, imaju – have | 20. nositi, nosim, nose – carry |
| 6. odgovarati, odgovaram, odgovaraju – answer | 21. dolaziti, dolazim, dolaze – come |
| 7. stvarati, stvaram, stvaraju – create | 22. moliti, molim, mole – pray |

8. kàzati, kažem, kàžu - **say**
9. teći, tečem, teku - **flow**
10. moći, mogu, mogu - **can**
11. ići, idem, idu - **go**
12. doći, dođem, dođu - **come**
13. čuti, čujem, čuju - **hear**
14. piti, pijem, piju - **drink**
15. jesti, jedem, jedu - **eat**

23. tražiti, tražim, traže - **seek**
24. raditi, radim, rade - **work**
25. misliti, mislim, misle - **think**
26. željeti, želim, žele - **wish**
27. vidjeti, vidim, vide - **see**
28. voljeti, volim, vole - **love**
29. biti, sam, su - **be**
30. htjeti, hoću, hoće - **want**

C5

Životinje

Connect word to animal:

pas



majmun



mačka



medved, medvjed



zmija



ptica



C6

- a. Zmije nisu zle jer su životinje.
- b. Učitelj čak ne zna koliko ima đaka.
- c. Mala Māra pjeva kao ptica ali ptica ne pjeva kao Mala Māra.
- d. Ako Māra vodi psa Žučka u školu, onda pas i đaci igraju lopte zajedno za vrijeme odmora.

C7

List the time-related expressions found in A2, A3, A4 and C1. [Those of you who are not in classroom situations, skip the section of the question on ascertaining the grammar of each phrase because you'll need a teacher to explain it to you.]

do deset sati
do dvanaest sati
do jedanaest sati
iduce sedmice

u četiri sata popodne
u četvrtak
u koliko sati
u pet sati

idućeg vikenda
ove sedmice
prije ručka
svaki dan
svaki put

u petak
u ponedjeljak
u srijedu
u utorak
za vrijeme odmora



Geografska pitanja

1. * Contextual note. Since this book was printed, Serbia and Montenegro have become separate countries, and Kosovo has declared its independence.

The former answer:

Srbija i Crna Gora se sastoji od četiri dijela.

The answer now:

Srbija se sastoji od dva dijela.

Crna Gora se sastoji od jednog dijela.

2. Djelovi Srbije se zovu: Vojvodina i Srbija.

3. Neki od srpskih gradova su: Beograd, Novi Sad, Niš, Čačak, a neki od crnogorskih gradova su: Podgorica, Cetinje, Bar.

4. Rijeka koje teku kroz Srbiju su Velika Morava, Sava, Dunav, Tisa, a rijeka koja teče kroz Crnu Goru je Tara.

Note: The Tara is the only Montenegrin river given on the map on the frontispiece of the textbook though there are other rivers in Montenegro. There are also other rivers in Serbia but only those which appear in the frontispiece are given above.

5. Zemlje oko Srbije i Crne Gore su: Albanija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Kosovo, Mađarska, Makedonija, Rumunija, Hrvatska.